

הטקטיקה של תותחני-האויב

מתוך האיזוןסטיה, סוף ספטמבר 1941.

בגורת-החזית שלנו משתמשים הגרמנים, בקרבות עם יהודות הצבא האדום, בעיקר בארטילריה דיביוזיית*. אם כי ברשות הגרמנים יש גם ארטילריה לתגבורת**, אין הם משתמשים בה אלא לעתים רחוקות. למעשה לא נודמן לנו לראות פעולת תותחים מסוגים כבדים בגורת החזית שלנו.

בשליחת אש-תותחים על עמדותינו נוקט האויב בשיטה של השתערויות-אש קצרות בשמחים מסויימים***. בשעת כך גוהגות הסוללות הפשיסטיות לשלוח שתיים-שלוש סדרות-אש בחלקה אחת, ומיד הן קעבירות את האש לגורות הסמוכות. צפיפות האש הארטילרית היא מוגבלת ביותר, ומשום כך לא רב כוח פעולתה.

התותחנים הפשיסטיים משתמשים במידה רבה בפגזי חמר נפץ מרסק, ביהוד בהמפרת אש על גושי-יער. כאן הכונה לרושם הנפשי. כן גוהגים אנשי היפטר לשלוח אש ארטילרית על פני נקודות מאוכלסות, אם כי ידוע ברור, שאין שם מפרות צבאיות, אף לא יחידות-צבא. כל זה נעשה באותה הכונה — לפרוע את רוח המתנגד.

מנהג רווח אצל האויב להשתמש בטנקים שלו בתורת ארטילריה נעה. באיזור א' לא נשלחו הטנקים הכבדים של הגרמנים, עם תותחיהם בני 75 ה"מ, אף פעם אחת להתקפה. הם שלחו אש על פני עמדותינו, אנב תימרון בקצה היער.

בתשובה לזינוקי האש של סוללותינו עונים הגרמנים ב-20—30 פגזים. לשם הכנת התקפה או לשם תמיכה בה הם הולמים 15—10 דקות בקצה הקדמי של הגנתנו, ומיד הם מעבירים את האש לעומק. בדרך כלל יש לומר כי תוצאות היריות של התותחנים הגרמנים הן מוגבלות מאד. הפסד האויב יוצא בשכר פעולת האוירונים שלו. את אשר נהוג לראות כתפקיד הארטילריה מפילים הגרמנים על המטוסים, הפועלים אף בעומק של 7—8 קילומטרים בלבד מן הקו הקדמי של החזית.

לא נודמן לנו לראות מקרים של גיטוש וסימון עמדות-האש שלנו על ידי תותחני האויב, בעזרת סוללות של „קולטי צלילים“****. לבדיקת הקליעה של אש-התותחים והדרכתה משמשים אצל האויב מטוסים-סיורים. לאחר שמטוס כזה מגלה את עמדת הסוללות שלנו, הרי הוא עושה סיבוב מוסכם, והגרמנים פותחים באש-תותחים. ואולם אין הם יכולים, בשום פנים, להתברך תמיד בתוצאות היריות. כך, למשל, באיזור ק. קבע המטוס הגרמני בדיוק את מקום עמדת התותחים שלנו ואותת לסוללות שלו. הגרמנים פתחו באש, ואולם הפגזים פגעו לא בסוללה, כי אם במרתק-טה ממנה. לאחר המפרת-אש במשך חצי-שעה היו אבידותינו — אפס. לעומת זה סימנה סוללת-קולטי-צלילים שלנו את נקודות-האש של הפשיסטים, וברד פגזינו השתער עליהם ופגע במטרה בדיוק.

* ארטילריה-שדה קלה העומדת ברשות מפקד הדיביזיה של חיל-הרגלים. עד השנים האחרונות שימשו לכך ברוב הצבאות (וגם בצבא הרוסי) תותחי שדה שקוטרם שלושה אינצשים, בקירוב. לפני שנים אחדות החליף הצבא הגרמני את התותח הזה בהוביצר-שדה בן 4/2 אינצשים, המתאים יותר לתנאי המלחמה המודרנית (חילוסים כאלה נעשים עכשיו גם בצבא האמריקני). — המ'.

** ארטילריה בינונית (ולעתים כבדה) העומדת ברשות מפקדת הקורפוס או הארמיה, והיא מכוונת על ידי מפקדה זו לתמיכת אחת הדיביזיות. בארטילריה בינונית משמשים לכך כלי-יירה (תותחים מרחיקי-קלוע והוביצרים) שקטרם למן 4.8 ועד 6 אינצשים. — המ'.

*** להבדיל מן חנוגה שהיה מקובל במלחמת העולם הקודמת, שאז היתה הארטילריה מקימה „מסך-אש-כמין חומה רצופה, — קבועה או מתקדמת, — לאורך כל החזית הנתקפת. — המ'.

**** שיטה מיוחדת למצוא את מקומה של סוללת-תותחים מוסתרת של האויב, לפי צלילי-יריותיה, בעזרת שתי תחנות-קשב. כל אחת משתי התחנות קובעת את כיוון הקול של כלי התותחים הנסתרים, והצטלבות קווי-הכיוון מגדירה את מקומה המדויק של המטרה הבלתי-נראית. ליחידות העוסקות בכך ניתן בצבא הרוסי השם: „סוללת קולטי-צלילים“. — המ'.

והוא הדין בנוגע לתותחים הגרמנים האנטי-מטוסיים. ריכוזי-האויב בכל מקום גדושים סוללות אנטי-מטוסיות ומוננים על ידן. האויב מוציא פגזים למאות, בנסותו להתנגד למטוסינו, ואולם אין זה מעכב את פייסינו — כמו, למשל, באיזור א. — למס ולהלום את האויב אנב פיסת-„תגלחת“**.

את התותחים האנטי-טנקיים עורך האויב בתוך מבני-המסע של חיל-הרגלים הממונע ושל כלי-הרכב. אחרי שנים-שלושה כלי-רכב בא, על הרוב, תותח אנטי-טנקי. ברגע שהאויב נתקל ביהדותינו התוקפות פוגים כלי-רכבו מהר הצדה ומגלים ארטילריה אנטי-טנקית מוכנה לקרב. מקטיקה זו, שהיתה חדשה בשבילנו בזמן הראשון, היתה מכבידה על פעולת יהדות-הטנקים שלנו. בתשובה לתמרון מתוכם זה יש לנו עכשו דרכי-מאבק משלנו.

בכל גזרת החזית שלנו לא רבות אבירות חיל-הרגלים מפעולת אש-תותחי האויב. פעולות הארטילריה שלנו, מהלומותיה ההמוניות הגורמות אבירות עצומות לאויב, מתוללות לעתים קרובות בהלה בין החיילים הפשיסטיים. הגה עובדה שיפוסית. יחידת חיל-הרגלים שלנו יצאה לכפר ק', שנתפס על ידי הגרמנים, כדי לדחוק משם את האויב ולתדפו אל מעבר לנהר ד'. לתמיכת חיל-הרגלים נשלחו שני תותחים, שהתקדמו אל ק' בשתי דרכים מקבילות. קרה הדבר, שהתותחנים עברו לפני חיל-הרגלים. מפקד הסוללה, שקרב אל הכפר לפני הרגלים, בא לידי החלטה נועזה — להכות בגרמנים שתפסו עמדה בגנים ובמקשאות. האש המוחצת פעלה מהר את פעולתה. הגרמנים ברחו, וכשהגיעה יחידת-הרגלים שלנו למקום, כבר נחו התותחנים בכפר המשותרר וחיכו לפכוניות כדי לשלוח למטה את הפשיסטים השבוים.

פ. סונדרן

העלאת קצינים בצבא הגרמני*

למן הרגע שהצעיר הגרמני נכנס לעבוד בצבא, הוא נתון לעינם הפקוחה של קצינים מיוחדים המתכוננים בו ולומדים את תכונותיו. קצינים אלה, הממונים על מיון החומר האנושי, נבחרו לתפקידם משום כשרונם להבחין בתומר יאה לקצינות. לפני שנים אחדות היתה לי הזדמנות לבוא במגע עם אחד מהם במחנה-אימון על-יד פוטסדאם. בקצה אחד של השדה נמצאה מחלקת רובאים. כל אחד מהם צריך היה לעבור את השדה, בנצלו כל אפשרות של כיסוי טבעי — סלעים, עצים, גבים. הקצין רשם קו-שלילה בכרטיס כל איש שגילה עצמו זמן רב מדי לאש הצלף של „האויב“. האיש שקיבל קוים במספר מועט ביותר זכה למתן חופשה נוספת.

הקצין הצביע על אחד האנשים. „התבונן אליו“, אמר, „יש לו מוח בקדקדו והוא משתמש בו. שים לב לריצותיו, כמה מדויקות הן“. אחרי גמר התרגיל נקרא הטוראי שמידם אל הקצין. הקצין פנה אליו בשאלות, כגון: כמה חביב עליו רובהו; האם סבור הוא שמדים מסוים היו מועילים להיילים בעברם שדה באותן המסיבות. תשובותיו היו בטעם. למחרת היה שמידם לקורפורל.

ניתנה לשמידם קבוצה קטנה, ללמדה. אנשיו למדו לעבור את השדה ולהשליך רימונים אל קו מכונת-יריה מדומה, במהירות מרובה משל קבוצות שאר הקורפורלים. ומקץ שבועות אחדים נוספים הועלה שמידם לדרגת סרג'נט. מקץ שני חדשים אחרי זה נשלח לאקדמיה צבאית ללמוד ולהגיע למעלת קצין. לאחר שנה היה האיש ליפנט. הדבר היה בשנת 1938. בפעם האחרונה שמעתי על אודותיו לפני שנה, בקירוב. בגיל של 30 נעשה האיש מיור ונתכבד בצלב הברזל ממדרגה ראשונה בעד הצטיינות בניהוג אנשים באש. מקרהו של שמידם לא היה מן הבלתי מצויים. האיש לא היה נאצי אדוק מאד, וכן לא היו לו ידידים רבי-השפעה. אולם הוא נתן בכשרונות צבאיים.

** „פיסת-תגלחת“ — מונח לקוח מאוצר הלשון של אורית-המלחמה הצרפתית (Vol-rasant). ופירושו: טיסה מקבילה לפני האדמה, ובמרחק מינימלי ממנה, שלא כ„טיסת-הצלילה“ הנערכת בזניקה מלכסנת אל פני האדמה — כמין תנועת דקירה. שתיהן צורות-טיס נמוכות לשם התקפה מקרוב. — המ'. * מובא בקיצורים מן ה-Reader's Digest, יולי 1941.